

HINKU-tavoitteiden tilannekatsaus

Osavuositarkastuksen 30.4.2023 oheismateriaali

Kunnanhallitus

ELINVOIMAJAOSTO

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Eheä maan- käyttö ja kestävä liikenne	Markkinoinnilla ja yritys yhteistyöllä tähtäämme siihen, että yritystonttien osalta maankäyttö on tehokasta ja tiivistä.	Tiivis yhteistyö Y-tiimissä ja yritysten kanssa.	Toteutuksessa, aikataulussa
Resurssi- viisas kuluttaminen ja tuotanto	Sähköisen markkinoinnin ja liiketoiminnan edistäminen. Paino-ym. materiaalien ekologisuus.	Painomateriaalien vähentyminen. Sähköisen tiedonhaun lisääntyminen. Hybridimallinen työskentely mahdollisuuksien mukaan.	Toteutuksessa, aikataulussa
Resurssi- viisas kuluttaminen ja tuotanto	Tavoitteena, että viljelijät tietävät miten ilmastonmuutos vaikuttaa maatalouteen, miten maataloudessa voidaan hillitä ilmastonmuutosta, miten siirrytään kohti kestävämpää maataloutta, sekä kestävästä energiamuodoista, kiertotaloudesta ja ilmastonmuutokseen sopeutumisesta.	Viljelijäkoulutukset, viljelijäkirjeet, maatalojen poikkeusolojen koulutus; Järjestämme yhteistyötahojen kanssa viljelijäkoulutuksia, jossa aiheina mm. ympäristö, luonnonmukainen tuotanto ja alkutuotannon poikkeusolojen varautuminen. Lisätään HINKU:sta tietoa viljelijäkirjeisiin.	Toteutuksessa, aikataulussa

HALLINTOPROSESSI

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Toimielinten kokousten järjestäminen etäkokouksina ja hybridimallin mukaisesti.	Toimielinten kokouksista pl. kunnanvaltuusto 40 % järjestetään kokonaan etäkokouksina ja lähikokouksiin on etäosallistumisen mahdollisuus (jäsenet, asiantuntijoiksi kokoukseen kutsuttavat).	Toteutuksessa, ei aikataulussa
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Sähköisten palveluiden edelleen kehittäminen	Seuraamme sähköisten suomi.fi palveluidemme käyttöastetta ja pyrimme lisäämään sähköisten palveluiden käyttöä kampanjoilla ja ohjeistuksilla.	Ei aloitettu/Ei toteutunut

HENKILÖSTÖPROSESSI

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Eheä maankäyttö ja kestävä liikenne	Henkilöautolla kuljettujen työmatkojen vähentäminen.	Suositaan julkisia liikennevälineitä työliikkumisessa, lyhyet matkat kuljetaan jalan tai pyörällä. Hybridityömallin jatkaminen. Mahdollistetaan kokouksiin ja koulutuksiin osallistuminen myös etänä.	Valmis
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Osa koulutuksista järjestetään etänä (polttoainepäästöt, kilometrikorvaukset, tarjoilukustannukset).	Vähintään 40 % esihenkilöiden #Kyllä-päivistä järjestetään etänä.	Valmis

TALOUSPROSESSI

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Resurssivii- sas kulutta- minen ja tuotanto	Talouteen liittyvien dokumenttien toimitaminen 100 % sähköisesti. Osto- ja myyntilaskut verkkolaskuina.	Tuotamme ja tallennamme talouteen liittyvät dokumentit eri tahoille sähköisiä työkaluja hyödyntäen. Vältämme paperisten dokumenttien tulostamista ja lähettämistä. Ostolaskut vastaanotetaan verkkolaskuina. Myyntilaskujen saajille markkinoidaan e-laskun käyttöönottoa.	Toteu- tuk- sessa, aikatau- lussa

Kasvatus- ja opetuslautakunta

HALLINTO JA ALUEELLISET PALVELUT, KASVATUS JA OPETUS

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Eheä maan- käyttö ja kes- tävä liikenne	Monipaikkatekeminen (etä- ja lähityö) mahdollisuutena ja työ- hyvinvoinnin edistäjänä.	Henkilöstön tyytyväisyys 4/5 työn tekemiseen monipaikkai- sesti.	Toteutuksessa, aikataulussa
Kehittyvä il- mastotyö	Kimppakyyti-sovelluksen kehiti- täminen Lempäälän lukiossa.	Kimppakyyti-sovelluksen pilot- tiversio on valmis 5/2023.	Ei aloitettu/Ei toteutunut
Kehittyvä il- mastotyö	Energiansäästövinke-infograa- fien laadinta kuntalaisten käyt- töön Lempäälän lukiossa.	Energiansäästövinke-in- fograafit ovat hyödynnettä- vissä kuntalaisviestinnässä 8/23.	Ei aloitettu/Ei toteutunut

OSAKE TOIMINTAMALLI

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Kehittyvä il- mastotyö	Perustoiminnan ja hankkeiden kou- lutusten ja tapahtumien koulutussi- säällöissä huomioidaan ympäris- tönäkökulma. Ympäristö -teemaa voidaan huomioida tarjoamalla kou- lutuksia nimenomaan ko. teemasta tai ns. piilo-opetussuunnitelmassa.	Ympäristönäkökulmat kes- kustellaan kouluttajien kanssa koulutusten sisältöjä sovittaessa, ja myös hank- keiden osatoteuttajien kanssa.	Toteutuksessa, aikataulussa
Resurssi- viisas ku- luttaminen ja tuotanto	Perustoiminnan ja hankkeiden kou- lutusten ja tapahtumien työtavat ja menetelmät valitaan ympäristövai- kutukset tiedostaen	Toteutuksia verkkoympäris- tössä, materiaalit sähköi- sesti, kulkeminen koulutus- paikoille julkisilla välineillä, tarjoilu reilun kaupan tuot- teita ja kasvispainotteista, kahvimaidoille kasvisvaihto- ehtoja.	Toteutuksessa, aikataulussa
Resurssi- viisas ku- luttaminen ja tuotanto	Seudullinen digitaalisen oppimateri- aalin tuottamisen hanke.	Tuotetaan digitaalista oppi- materiaalia kaikkien seudun opettajien käyttöön.	Toteutuksessa, aikataulussa

OPETUSPALVELUT

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Eheä maan- käyttö ja kestävä lii- kenne	Työmatkasiir- timiä tehdään harkitusti.	Kokouksia järjestetään osittain etäyhteydellä. Siirtymässä hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan yleisiä kulkuneuvoja tai kimpakyytejä, jos matkaa ei voi kulkea kävellen tai pyörällä.	Valmis
Resurssivii- sas kulutta- minen ja tuotanto	Tehdään kestä- viä ja keskitet- tyjä sekä kus- tannustehok- kaita hankintoja.	Koulujen työjärjestyksissä huomioidaan jakso-opis- keluvuorottelu rinnakkaisluokkien kesken, joka mah- dollistaa kustannustehokkaan oppikirjahankinnan. Sähköistä Aivot-materiaalia käytetään oppilaslaite- hankintojen vuosisuunnitelman mukaisilla luokka-as- teilla.	Toteutuk- sessa, ai- katau- lussa

VARHAISKASVATUSPALVELUT

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Eheä maan- käyttö ja kestävä lii- kenne	Kestävä liikkuminen Tehdään vain tar- peellisia matkoja, suositaan julkista lii- kennettä ja kimppa- kyytejä, suunnitellaan matkustamista, kulje- taan jalan tai pyö- rällä, yhdistellään eri kulkumuotoja, vali- taan ympäristöstä- vällisempi polttoaine tms.	Varhaiskasvatuksen liikuntajalppien osaamista hyödynnetään aktiivisesti niin henkilöstön kuin lasten ja perheiden hyvinvoinnin lisäämiseksi. Varhaiskasvatuksessa järjestetään erilaisia liikun- tatapahtumia asiakasperheille. Lähiympäristöön kohdistuvat retket tehdään las- ten kanssa pääosin kävellen. Varhaiskasvatusyksiköiden johtajat viettävät ko- konaisen päivän yksikössä, jolloin turhat siirtymät päivän aikana jäävät pois. Suosimme Teams-palavereita, jolloin vältetään turhilta siirtymiltä.	Toteu- tuk- sessa, aikatau- lussa
Uudistuva energian tuotanto ja kulutus	Tuodaan ympäristö- ja ilmastokasvatusta/- asioita esiin omassa työnteossa aktiivi- sesti lapsille ja huol- tajille, sekä kuntalais- ten kanssa asioi- dessa. • Vihreä lippu päiväkodit	Varhaiskasvatuksen lapsille toteutetaan säännöl- lisesti Kierrätysseikkailu -peliä, jonka avulla ope- tellaan kestävän kehityksen taitoja ja kierrätystä. Siivouspuolen kanssa tehdään aktiivisesti yhteis- työtä kierrätyksen osalta - jäteastioita lisätty jokai- seen päiväkotiin.	Toteu- tuk- sessa, aikatau- lussa

		<p>Huoltajille järjestetty infotilaisuuksia kestävän kehityksen asioista ja myös huoltajat ovat päässeet osallistumaan Kierrätysseikkailu -peliin.</p> <p>Valtakunnallinen ja paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma ohjaavat kestävän kehityksen toteuttamista varhaiskasvatuksessa.</p> <p>Yhteistyössä ruokapalveluiden kanssa on kehitetty keinoja ruokahävikin vähentämiseksi päiväkodeissa.</p> <p>Varhaiskasvatuksessa toimii aktiivinen kestävän kehityksen työryhmä ja jokaisessa päiväkodissa on KeKe -vastaava.</p>	
Resurssi- viisas kulluttaminen ja tuotanto	Kestävät ja keskitetyt hankinnat varhaiskasvatuksessa ja materiaalitehokkuus.	<p>Hyvä hankinta on sosiaalisesti, ympäristöllisesti ja ekonomisesti kestävä.</p> <p>Hankinnoilla voidaan vaikuttaa niin ihmisoikeuskysymyksiin kuin ympäristön hyvinvointiin.</p> <p>Pyritään tukemaan hankinnoilla ympäristöystävällisesti tuotettuja tuotteita.</p> <p>Aina kartoitetaan hankinnan todellinen tarve sekä onko tarve ostaa omaa, vai onnistuisiko esimerkiksi lainaaminen tai vuokraaminen.</p>	<p>Toteutuksessa, aikataulussa</p>

RUOKAPALVELUT

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Resurssi- viisas kulluttaminen ja tuotanto	Hävikkiruoan minimoiminen yhteistyössä. Pyritään lisäämään yhteistyötä sisäisesti kunnan toimijoiden kanssa. Pyritään vaikuttamaan kestävään elämäntapaan ja sitä kautta osana hävikin minimoimiseen ruokakasvatuksen keinoin.	<p>Hävikin mittaaminen ja tiedolla johtaminen saadun datan avulla (Biovaaka).</p> <p>Ruokakasvatus yhteistyössä sivistyspalveluiden kanssa.</p>	<p>Toteutuksessa, ei aikataulussa</p>

HAKKARIN KOULU

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Resurssivii- sas kulutta- minen ja tuotanto	Ruokahävikin vähentämi- nen yhteistyössä keittiön henkilökunnan, kestävän kehityksen tiimin, henki- lökunnan sekä oppilas- kunnan kanssa.	Jatkuva seuranta keittiön kanssa. Ruoka- hävikkiteemaviikkoon osallistuminen, jossa punnitaan hävikin määrä ja palkitaan koko koulun väki mahdollisesti hyvästä suorituk- sesta. Malliannoksen laittaminen linjaston alkupäässä esille.	Toteutuk- sessa, ai- kataulussa ●
Resurssivii- sas kulutta- minen ja tuotanto	Ylimääräisen työpaikkalii- kenteen vähentäminen	Etäosallistumisen mahdollistaminen esim. henkilökuntakokouksiin, vanhempainiltoihin ja oppilaspalaveri-ihin. Yhteisiin kunnallisiin tapahtumiin kimpakyytien organisointi.	Toteutuk- sessa, ai- kataulussa ●
Eheä maankäyttö ja kestävä liikenne	Työmaa- ja kouluuntulo- liikenteen päästöjen vä- hentäminen	Oppilaiden ja henkilökunnan kannustami- nen saapumaan koululle saasteettomilla kulkuneuvoilla. Oppilaskunnan ja Kestävä kehitys -tiimin kanssa kampanjan, palkitse- misen ja kehittelyn ideointi.	Toteutuk- sessa, ai- kataulussa ●

KANAVAN KOULU

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Resurssivii- sas kulutta- minen ja tuo- tanta	Oppilaat ja henkilö- kunta kierrättävät kou- lussa. Oppilaat oppivat lisää kierrätyksestä. Koulun materiaalihan- kinnat tehdään ympä- ristövaikutukset tiedos- taen. Työtavat ja -menetel- mät valitaan ympäristö- vaikutukset tiedostaen.	Luokissa ja henkilökunnan tiloissa sekä ruokailussa on kierrätysastiat. Oppilaat ja henkilökunta osallistuu kierrä- tyksen suunnitteluun. Erilaisissa töissä käytetään kierrätysmateri- aaleja. Globe-tiimi toimii koulun arjen ohjaami- sessa kohti kestävästä kehitystä. Paperien kopiointi tehdään harkitusti. Henkilöstö liikkuu työmatkoja tiedostaen. Suositetaan etäkokouksia tilanteen mukaan.	Toteutuk- sessa, ai- kataulussa ●

Resurssivii- sas kulutta- minen ja tu- otanto	Ruokahävikkiin kiinnite- tään huomioita.	Hävikin vähentämiseksi teemaviikko, yh- teistyössä keittiön ja oppilaskunnan kanssa. Oppilaat ideoimaan palkitsemista, kun ta- voite saavutettu. Oppilaiden vastuun kasvaminen.	Toteutuk- sessa, ei ai- kataulussa
Kehittyvä il- mastotyö	Vaikuttamisen oppimi- nen, oppilaiden osallis- taminen ilmastotyöhön. Havaintojen tekeminen ja kehittämiskohteiden etsiminen elinympäris- tössä. Energian säästö, mm. valojen sammuttami- nen. Koulun katolla aurinko- voimala.	7.–9. luokkien BG, FYKE sekä KO, KS opetuksessa kerrataan perusasiat ja sy- vennetään tietämystä ilmaston muutoksen mekanismeista ja opiskellaan oikeita valin- toja sekä osallistavaa vaikuttamista. Energian säästö huomioidaan eri toimin- noissa.	Toteutuk- sessa, aika- taulussa

KELHON KOULU

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilanne- päivitys
Resurssivii- sas kulutta- minen ja tuo- tanto	Luokissa on kierrätysroskikset pahville, paperille, sekajätteille, biojätteille sekä muoville.	Oppilaat opetetaan viemään roskat niille osoitettuihin roskiksiin ja ymmärtämään kierrätyksen merkitys.	Toteutuk- sessa, ai- kataulussa
Resurssivii- sas kulutta- minen ja tuo- tanto	Koululla on erilliset jätepiesteeet luokissa olevien lisäksi mm. metallille ja lasille. Luokkien kierrätetyt roskat oppilaat tyh- jentävät aika ajoin isompiin roskiksiin oi- keille paikoilleen.	Pidetään välillä täsmäiskuja ja luokkien välisiä kisailuja kierrätyksestä mm. henkilö- kunnan tarkistuksilla kierrä- tysastioihin.	Toteutuk- sessa, ai- kataulussa
Resurssivii- sas kulutta- minen ja tuo- tanto	Käytetään kierrätysmateriaaleja mah- dollisuuksien mukaan mm. käsitöissä ja liikunnassa. Koululla kaatuneet puut on mm. hyödynnetty käsitöissä materiaa- leina sekä polttopuina.	Oppilaat kasvatetaan ym- märtämään kierrätyksen merkitys monissa muodois- saan.	Toteutuk- sessa, ai- kataulussa

KULJUN KOULU

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Paperin, pahvin, biojätteen ja muovin kierrättämisen tehostaminen	Luokkiin ja henkilökuntahuoneisiin sijoitetaan keräysastiat, joiden tyhjentäminen vastuutetaan eri luokka-asteille.	Valmis
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Ruokahävikin vähentäminen	Teemaviikolla saatuja hyviä tuloksia pyritään juurruttamaan arkeen	Toteutuksessa, aikataulussa
Kehittyvä ilmastotyö	Tietouden lisääminen ilmaston lämpenemisestä ja ympäristöä säästävistä kulutustottumuksista	Teemoista keskustellaan kaikilla luokka-asteilla ikäluokalle sopivalla tavalla ja sopivan oppiaineen tunneilla	Toteutuksessa, aikataulussa

KUOKKALAN KOULU

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Vähennetään ruokahävikkiä	Punnitaan hävikkiruoka päivittäin ja tehdään pylväsdiagrammi määrästä. Näyttötaulu sijoitetaan astioiden palautuspisteen yläpuolelle, josta oppilaat voivat seurata viikoittaista ruokahävikkiä. Erityishuomiota kiinnitetään, kun ruokalista lähtee uudelle kierrokselle.	Toteutuksessa, aikataulussa
Eheä maankäyttö ja kestävä liikenne	Oppilaiden itsenäinen liikkuminen kouluun.	Kannustetaan oppilaita kulkemaan kouluun pyöräillen tai kävellen.	Toteutuksessa, aikataulussa
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Valojen sammuttaminen luokista.	Sammutetaan valot luokista, kun lähdetään.	Toteutuksessa, aikataulussa

LASTUSTEN KOULU

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Resurssi- viisas ku- luttaminen ja tuotanto	Ruokahävikin pie- nentäminen.	Ruokakampanjoiden jatkaminen oppilaiden syömi- sen lisäämiseksi. Tuotannon ja kulutuksen saaminen tasapainoon.	Valmis
Resurssi- viisas ku- luttaminen ja tuotanto	Jatkaa kierrätys- materiaalien käyt- töä käsitöissä ja askarteluissa, sekä tehostaa jät- teiden kierrätystä.	Jatkamme käsitöiden materiaalien osalta hyväksi havaittua linjaa ja esim. nappien tai vetoketjujen tar- peessa lähestymme LeveTeksiä kierrätysmateriaa- lien saamiseksi. Jätteiden lajittelun tehostamiseksi selvitämme keräysastioiden saantimahdollisuutta tekniseltä isännöitsijältä. Oppilaskunta järjestää jät- teiden kierrätykseen liittyen tempausta/toimintaa.	Toteu- tuk- sessa, aikatau- lussa

LEMPOISTEN KOULU

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivi- tys
Resurssivii- sas kulutta- minen ja tuo- tanto	Keskitettyt, kes- tävät hankinnat. Lajittelu: kar- tonki, paperi, lasi, metalli, muovi ja biojäte. Patterit ym. SER-jäte kulje- tetaan SER-lajit- teluun.	Koulun tilaukset keskitetyksi koulusihteerin kautta. Koulussa on riittävät kierrätysastiat ja oppilaat opetetaan lajittelemaan eskarista alkaen (viska- rista alkaen). Toivottavasti koululle tulee pian muovinkeräysas- tia.	Toteutuk- sessa, aika- taulussa
Uudistuva energian tuo- tanto ja kulu- tus	Energian säästö	Valojen sammuttaminen aina, kun tila on tyhjä. Ikkunat kiinni.	Toteutuk- sessa, aika- taulussa
Resurssivii- sas kulutta- minen ja tuo- tanto	Ruokahävikin vähentäminen	Oppilas syö sen minkä ottaa. Lisää voi aina ha- kea. Asiaa opetellaan eskarista alkaen (viska- rista alkaen).	Toteutuk- sessa, aika- taulussa

Resurssivii- sas kulutta- minen ja tuo- tanta	Ruokahävikin vähentäminen	Koulullemme tuli huhtikuussa "hävikkivaaka", joka kertoo oppilaan poislaittaman ruuan määrän. Vaaka motivoi oppilaita minimoimaan lautalle jääneen ruuan. Vaaka näyttää "hymynäamaa", kun hävikkiä on alle 5g.	Toteutuk- sessa, aika- taulussa
--	------------------------------	--	--

MATTILAN KOULU

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivi- tys
Uudistuva energian tuo- tanta ja kulutus	Energian säästö	Valojen sammuttaminen käyttämättömistä tiloista. Sammuta valot, kun lähdet!	Toteutuk- sessa, aika- taulussa
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Ruokahävi- kin vähentä- minen	Syödään. mitä otetaan. Ruokapalvelu kiinnittää huomiota siihen, kuinka paljon ruokaa tulee. Hävikin määrä on suoraan verrannollinen tiettyihin ruokiin.	Toteutuk- sessa, ei ai- kataulussa
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Jätteiden la- jittelu	Jätteidenlajitteluastiat muovi, kartonki, paperi, sekajäte joka luokassa. Ongelmajäte kerätään opehuoneeseen ja kiinteistöhoitaja hoitaa kierrätykseen.	Toteutuk- sessa, aika- taulussa
Eheä maan- käyttö ja kes- tävä liikenne	Pyöräillen tai kävelen kouluun	Oppilaita ohjataan kulkemaan koulumatkoja kävelen tai pyöräillen mahdollisuuksien mukaan. Pyöräilyretkiä Riitiälän lenkki ja frisbiegolfaamaan Ylämäen koulun ympäristöön.	Toteutuk- sessa, ei ai- kataulussa

MOISION KOULU

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Resurssi- viisas ku- luttaminen ja tuotanto	Kierrätyksen tehos- taminen kouluyhdei- sön kaikessa toi- minnassa.	Muovinkeräys otettu käyttöön henkilökunnan tilassa sekä keittiöllä jo keväällä 2022. Tämän laajentaminen kaikkiin luokkiin ja koulun muihin tiloihin. Biojätteen kierrätys myös Valkoiseen taloon. Kaikkien jätteiden mahd. tarkoituksenmukainen kier- rätys. Asianmukaiset pienemmät keräysastiat koulun sisätiloihin ja isommat tarkoituksenmukaiset astiat ulos kierrätyspisteelle.	Valmis
Eheä maan- käyttö ja kestävä lii- kenne	Oppilaiden ja henki- lökunnan kannusta- minen siihen, että koulu- ja työmatkat kuljetaan mahd. mukaan kävellen tai pyöräille.	Kampanjaviikot. Palkitseminen. Asianmukaiset ja toimivat pyöräparkit ym. Polkupyörien hankita yhteiskäyttöön.	Valmis

NURMEN KOULU

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Uudistuva energian tuo- tanta ja kulu- tus	Luokkien ja mui- den tilojen valojen tarkoituksenmukai- nen käyttäminen.	Valot päällä vain käytettävissä tiloissa ja ihmis- ten siellä sisällä ollessa.	Toteutuk- sessa, ai- kataulussa
Resurssivii- sas kulutta- minen ja tuo- tanta	Vältetään ruokahä- vikkiä.	Oppilaat ottavat vain sen määrän ruokaa lauta- selleen kuin suunnittelevat syövänsä. asiaa kontrolloidaan henkilökunnan voimin. Joillakin luokilla asiasta ryhmäkisa; tyhjistä lautasesta saa pisteitä ryhmälle.	Toteutuk- sessa, ai- kataulussa
Eheä maan- käyttö ja kes- tävä liikenne	Pyöräillen tai kä- vellen mahdollisim- man usein kou- luun.	Kannustetaan oppilaita kulkemaan kouluun kä- vellen tai pyöräillen aina mahdollisuuksien mu- kaan. Haastetaan koulun henkilökunta tulemaan töihin pyöräillen vähintään kerran lukuvuoden aikana.	Toteutuk- sessa, ai- kataulussa

SÄIJÄN KOULU

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Uudistuva energian tuotanto ja kulutus	Luokkien ja muiden koulun tilojen valojen tarkoituksenmukainen käyttäminen.	Pidetään valoja päällä koulun tiloissa (luokat, käytävät ja muut tilat) ainoastaan silloin kuin tiloissa on käyttäjiä.	Valmis
Resurssivii- sas kulutta- minen ja tuo- tanto	Oppilaat ja koulun aikuiset kierrättävät aktiivisesti koulussa.	Luokissa, opettajien tiloissa ja ruokalassa on kierrätysastiat, joihin lajitellaan ja kierrätetään jätteet ja muut tavarat asianmukaisesti.	Toteutuk- sessa, ai- kataulussa
Resurssivii- sas kulutta- minen ja tuo- tanto	Ruokahävikin välttäminen	Oppilaat ottavat vain sen määrän ruokaa lautaselleen kuin suunnittelevat syövänsä. asiaa kontrolloidaan henkilökunnan voimin. Joillakin luokilla asiasta ryhmäkisa; tyhjästä lautasesta saa pisteitä ryhmälle.	Toteutuk- sessa, ai- kataulussa

SÄÄKSJÄRVEN ALAKOULU, VUOSILUOKAT 0-6

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Hävikkiruuan määrän seuraaminen ja vähentäminen. Tietoisuuden lisääminen, mitä vaikutuksia hävikkiruualla on.	Hävikin punnitseminen. Hävikin määrän seurantaviikot, jolloin pal- kinto saavutetusta tavoitteesta. Kiinnite- tään huomiota ruokahävikkiin erilaisin tee- moin. Ympäristöraatiin kuuluvat oppilaat suunnittelevat hävikkiruokaviikkojen ohjelmaa. Tehdään tutuksi hiilijalanjälkeä, vesijalan- jälkeä yms. mittareita, joiden avulla ha- vainnollistetaan kulutusta. Tehdään tutuksi luonnon moninaisuuden tukemista.	Toteutuk- sessa, aika- taulussa
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Koulun hankintojen ympäristövaikutusten tiedostaminen. Henkilökunnan työ- käytäntöjen	Huomioidaan asianmukainen kierrättäminen, muovinkierrätystä pyritään saamaan koululle. Suunnitellaan materiaalien uusiokäyttöä. Panostetaan ympäristön siivoamiseen.	Toteutuk- sessa, aika- taulussa

	<p>ympäristövaikutusten tiedostaminen.</p> <p>Oppilaiden osallistaminen kierrätyksen järjestämiseen koulussa.</p>	<p>Ympäristöraatiin kuuluvien oppilaiden hyödyntäminen kierrätyksen suunnittelussa ja järjestämisessä.</p>	
<p>Eheä maankäyttö ja kestävä liikenne</p>	<p>Koulu- ja työmatkaliikenteen päästöjen vähentäminen.</p> <p>Koulu- ja työmatkaliikenteen aktivoiminen.</p>	<p>Henkilökunnalle mahdollistetaan kunnan yhteisiin palavereihin osallistuminen etänä.</p> <p>Oppilaita ja henkilökuntaa kannustetaan liikkumaan pyöräillen tai kävelemällä sekä mahdollisuuksien mukaan julkista liikennettä hyödyntäen.</p>	<p>Toteutuksessa, aikataulussa</p> <p>●</p>

SÄÄKSJÄRVEN YLÄKOULU, VUOSILUOKAT 7-9

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
<p>Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto</p>	<p>Hävikkiruuan määrän seuraaminen ja vähentäminen.</p> <p>Tietoisuuden lisääminen, mitä vaikutuksia hävikkiruualla on.</p>	<p>Hävikin punnitseminen.</p> <p>Hävikin määrän seurantaviikot, jolloin palkinto saavutetusta tavoitteesta. Kiinnitetään huomiota ruokahävikkiin erilaisin tekein.</p> <p>Ympäristöraatiin kuuluvat oppilaat suunnittelevat hävikkiruokaviikkojen ohjelmaa.</p> <p>Tehdään tutuksi hiilijalanjälkeä, vesijalanjälkeä yms. mittareita, joiden avulla havainnollistetaan kulutusta.</p> <p>Tehdään tutuksi luonnon moninaisuuden tukemista.</p>	<p>Toteutuksessa, aikataulussa</p> <p>●</p>
<p>Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto</p>	<p>Koulun hankintojen ympäristövaikutusten tiedostaminen.</p> <p>Henkilökunnan työkäytäntöjen ympäristövaikutusten tiedostaminen.</p> <p>Oppilaiden osallistaminen kierrätyksen</p>	<p>Huomioidaan asianmukainen kierrättäminen, muovinkierrätystä pyritään saamaan koululle.</p> <p>Suunnitellaan materiaalien uusiokäyttöä.</p> <p>Panostetaan ympäristön siivoamiseen.</p> <p>Ympäristöraatiin kuuluvien oppilaiden hyödyntäminen kierrätyksen suunnittelussa ja järjestämisessä.</p>	<p>Toteutuksessa, aikataulussa</p> <p>●</p>

	järjestämiseen kou- lussa.		
Eheä maan- käyttö ja kes- tävä liikenne	Koulu- ja työmatkaliikenteen päästöjen vähentäminen. Koulu- ja työmatkaliikenteen aktivoiminen.	Henkilökunnalle mahdollistetaan kunnan yhteisiin palavereihin osallistuminen etänä. Oppilaita ja henkilökuntaa kannustetaan liikkumaan pyöräillen tai kävelemällä sekä mahdollisuuksien mukaan julkista liikennettä hyödyntäen.	Toteutuksessa, aikataulussa

Yhteisölautakunta

YHTEISÖPALVELUIDEN HALLINTO- JA ALUEELLISET PALVELUT

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Resurssi- viisas ku- luttami- nen ja tuotanto	Kestävät hankinnat ja tuotteiden laadun huomioiminen hankinnoissa sekä energiatehokkuus. Kuntalaisten hiilijalanjäljen pienentämistavoitteeseen liittyvän informaation jakaminen kuntalaisille	Suositaan ympäristöystävällisiä, kierrätettyjä ja energiatehokkaita materiaaleja ja laitteita. Mm. led-valaistus, vähemmän kiertävän kirjastoaineisto muovittamatta jättäminen. Hankinnoissa ja rakennushankkeissa energiatehokkuus ja kestävä kehitys yhdeksi pisteytyskriteeriksi. Yhteisöpalveluiden HINKU-viestintä ja tapahtumat kytketään valtakunnallisiin tapahtumiin ja tempauksiin kuten, Earth Hour, Read Hour, Liikkujan viikko, Pyöräilyviikko, Kulttuuripyöräily, Kulttuuripolut. Aktiivisen kuntalaisuuden edistäminen ylläpitämällä saavutettavia liikuntapaikkoja, lähikirjastoja ja lähikulttuurikohteita.	Toteutuksessa, ei aikataulussa
Resurssi- viisas ku- luttami- nen ja tuotanto	Palvelujen ja työtapojen kehittäminen, esim. etäosallistumismahdollisuuksien parantaminen. Uusien palveluiden käyttöönotto. Asiakkaiden opastaminen digitaalisten palveluiden pariin.	Lomakkeiden ja asianhallinnan digitalisointi. Etäpalaverit, etäosallistuminen ja muut etämenetelmät osana uutta työkulttuuria. Yhteisöpalveluiden asiakkaille suunnattujen digitaalisten aineistojen kehittäminen ja lisääminen, esim. koulutamme yhteisöjä esittelemään toimintaansa videomuodossa. Sosiaalisen median monipuolinen hyödyntäminen osana viestintää ja vuorovaikutusta.	Toteutuksessa, ei aikataulussa
Eheä maan- käyttö ja kestävä liikenne	Mahdollistetaan kuntalaisten aktiivista elämäntapaa tarjoamalla kulttuurihyvinvointia ja arki-liikkumista edistäviä saavutettavia palveluita. Tavoitteena arkiliikkumisen lisääminen, mahdollisuus käyttää palveluita sekä osallistua eri ikäisille	Jatketaan yhteistyötä yhdyskunnan palvelualueen kanssa perustetussa työryhmässä, joka mm. edistää alueiden suunnittelua vapaa-aikanäkökulma huomioiden. Huomioidaan palvelutuotannossa eri ikäryhmät. Yhteisöpalveluiden tiivistyvä yhteistyö, tuoden uusia palveluita lähemmäksi kuntalaisia, esim. lähikirjastojen yhteyteen. Kattava kirjastoverkko, pääkirjasto sekä kaksi lähikirjastoa ja kirjastoauto yhteistyössä Valkeakosken kanssa.	Toteutuksessa, aikataulussa

	suunnattuihin tapahtumiin ja tilaisuuksiin eri puolilla kuntaa.		
--	---	--	--

Yhdyskuntalautakunta

YHDYSKUNNAN HALLINTO JA ALUEELLISET PALVELUT

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Kehittyvä ilmastotyö	Energia- ja ilmastotyöryhmä luotsaa ilmastobudjetointia osaksi muuta talousarviovalmistelua.	Päästö-/ilmastobudjetointi saadaan osaksi muuta budjetointia 2024 vuoden suunnitteluun.	Toteutuksessa, ei aikataulussa

TILAT JA RAKENNUTTAMINEN

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Eheä maan käyttö ja kestävä liikenne	Edistämme työmatkakävelyä ja -pyöräilyä kunnostamalla puutteellisia sosiaalitylöitä sekä lisäämällä turvallisia polkupyörän säilytyspaikkoja kunnan kiinteistöille vuonna 2021 tehdyn kyselyn perusteella.	Toteutetaan tarvittavat muutokset vähintään yhdessä kiinteistössä.	Toteutuksessa, aikataulussa
Eheä maan käyttö ja kestävä liikenne	Lisäämme suunnitelman mukaisesti sähköautojen latauspisteitä kunnan kiinteistöille, joissa vähintään 20 autopaikkaa. Laki edellyttää tämän toteutuvan vuoteen 2024 mennessä.	Lisätään sähköautojen latauspisteitä vähintään neljälle kunnan kiinteistölle, joissa yli 20 pysäköintipaikkaa.	Toteutuksessa, aikataulussa

INFRAPALVELUT

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Eheä maan käyttö ja kestävä liikenne	Parannamme kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita kartoittamalla kevyenliikenteen reittien kuntotiedot. Kuntokartoitus toimii vuonna 2022 laadittavan kävelyn ja pyöräilyn tavoiteverkkoselvityksen tukena ja ohjaa tulevien toimenpiteiden kohdentamista.	Laaditaan kuntokartoitus kunnan pyöräreiteille ja jalankulun väylille.	Toteutuksessa, aikataulussa
Kehittyvä ilmastotyö	Päivitetään kunnan metsäsuunnitelma.	Metsäsuunnitelman päivitys.	Toteutuksessa, aikataulussa

MAANKÄYTÖN SUUNNITTELU

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Eheä maankäyttö ja kestävä liikenne	Aluetehokkuuden nostaminen täydennysrakentamisella ja uuden asutuksen sijoittuminen joukko-liikennereittien läheisyyteen.	Asemakaavoja laaditaan ensisijaisesti joukkoliikennereittien varteen ja asemanseuduille. Osa pientalotonteista on pieniä, ja rakennusoikeus voi olla maltillinen, jotta rakennuksia on taloudellista rakentaa, ylläpitää ja lämmitteä. Edistetään rakentuneiden pientalotonttien jakamista soveltuvilla alueilla.	Toteutuksessa, aikataulussa ●
Resurssi- viisas kuluttaminen ja tuotanto	Ilmastoystävällisen rakentamisen edistäminen kaavoituksella.	Pyritään kaavallisoin keinoin lisäämään puunkäyttöä rakentamisessa sekä edistämään soveltuvissa kohteissa korjaavaa rakentamista purkamisen sijasta.	Toteutuksessa, aikataulussa ●
Sopeutuva kaupunkiseutu	Hulevesien huomioiminen kaavoituksessa.	Kaavoitushankkeessa tutkitaan ja määritellään kaavatasoon nähden riittävällä tavalla hulevesien hallinta.	Toteutuksessa, aikataulussa ●

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖVALVONTA

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Sopeutuva kaupunkiseutu	Luonnonmonimuotoisuuden suojelu kunnan yhdyskuntarakenteen laajentuessa.	Valmistunut luonnon monimuotoisuusohjelma	Toteutuksessa, aikataulussa ●

Konserniyhtiöt

LEMPÄÄLÄN VESI OY

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Jätevesiviemärin vuotovesien vähentäminen	Viemärin vuotovesien vähenevän trendin jatkaminen oikein kohdistetuilla saneerauksilla. Pidemmän ajan tavoitteena on, että viemärin vuotovedet ovat vuonna 2025 alle 25 %.	Toteutuksessa, aikataulussa
Uudistuva energian tuotanto ja kulutus	Uusiutuvan energian hyödyntäminen rakennuksissa ja ajoneuvoissa	Keskitytään ajoneuvohankinnoissa sähkö- tai kaasukäyttöisiin mahdollisuuksien mukaan. Lisätään aurinkoenergian hyödyntämistä vesihuollon rakennuksissa. Selvitetään mahdollisuus hyödyntää lämmön talteenottoa jätevedestä	Toteutuksessa, aikataulussa
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Vesijohdon vuotovesien vähentäminen	Lisätään vesijohdon aluemittauspisteitä, jotta mahdollisiin vesihuoltovuotoihin päästään reagoimaan mahdollisimman nopeasti.	Toteutuksessa, aikataulussa

LEMPÄÄLÄN LÄMPÖ OY / LEMPÄÄLÄN ENERGIA OY

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Uudistuva energian tuotanto ja kulutus	Vähennämme 80 % kasvi- huonekaasupäästöjä vuoden 2007 tasosta vuoteen 2030 mennessä.	Käytämme kaukolämmön tuotannossa uusiutuvia energialähteitä.	Valmis
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Asiakkaiden kysyntäjouston ja energiatehokkuuden parantaminen.	Kymmenessä asiakaskohteessa automaatiojärjestelmien käyttöönotto kysyntäjouston ja hukkaenergian hyödyntämiseksi.	Toteutuksessa, ei aikataulussa

LEMPÄÄLÄN VUOKRAKODIT OY

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Uudistuva energian tuotanto ja kulutus	Kiinteistöjen lämmitys-järjestelmissä suositetaan uudistuvaa energiaa ja pyritään pienentämään lämmönkulutusta.	Yhtiöllä on kaksi öljylämmitteistä kohdetta. Toisen kohteen suunnitelmat maalämpöön siirtymisestä ovat valmiit vuoden 2023 lopussa.	Ei aloitettu/Ei toteutunut
Resurssivii-sas kuluttaminen ja tuotanto	Energiankulutusta pienennetään.	Huoneistojen sisälämpötilojen tavoitearvo on +21 C, seniorikohteissa +22 C. Lämmityskaudella tehdään sisälämpötilojen tarkistusmittauksia ja reagoidaan mahdolliseen yllilämpöön alentamalla säätökäyriä. Lämmitysjärjestelmien uusimisen yhteydessä kiinteistön patteriverkosto tasapainotetaan ja säädetään tavoitelämpötilaan.	Toteutuksessa, aikataulussa
Kehittyvä il-mastotyö	Yhtiössä varaudutaan asukkaiden sähköautojen lataukseen.	Kiinteistöissä tehdään sähköautojen latauksesta tarvekartoitus, jonka pohjalta tehdään suunnitelma latauspisteiden asentamisesta kiinteistöihin. Ensimmäinen latauspiste asennettu vuoden 2023 loppuun mennessä.	Toteutuksessa, ei aikataulussa

LEMPÄÄLÄN KEHITYS OY

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Kehittyvä il-mastotyö	Osallistumme yhdessä kunnan kanssa ilmastokampanjoihin.	Osallistuminen esim. Earth Hour -kampanjaan.	Toteutuksessa, aikataulussa

LEMPON PARKKIKIINTEISTÖT OY

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Eheä maan-käyttö ja kes-tävä liikenne	Mahdollistaa kuntakeskuksen kehittyminen ja palveluiden tarjoaminen pysäköinnin näkökulmasta.	Toisen pysäköintitalon toteutussuunnittelu on aloitettu, huomioiden kaavan valmius.	Ei aloitettu/Ei toteutunut

LEKITEK OY

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Energiansäästö kiinteistöissä	Hallinnoidaan kiinteistöjen energiankulutusta reaaliaikaisemmin Nuuka-järjestelmän avulla.	Toteutuksessa, aikataulussa
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Hanaveden käytön vähentymisen kunnan kiinteistöissä	Kiinteistöjen pihat pestään järvivedellä ja säädetään kunnan kiinteistöjen vesihanat oletusarvoihin.	Toteutuksessa, aikataulussa
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Kierrätyksen monipuolistaminen kunnan kiinteistöissä ja henkilöstön ympäristötietoisuuden lisääminen.	Sisätiloissa laajennetaan kierrätystä, kun uusia jätelajeita saadaan kiinteistöille. Koulutamme henkilöstöämme ympäristötietoisuuteen.	Toteutuksessa, aikataulussa

LEMPÄÄLÄN UIMAHALLI OY

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Uimahallit ovat rakennuksia, joissa käytetään runsaasti määrä lämpöenergiaa, sähköä ja vettä. Huonekuutiometrejä kohden kaikkia kolmea käytetään kaikista Suomen rakennuksista eniten juuri uimahalleissa. Hankkeessa kiinnitetään huomiota energian käytön seurattavuuteen, hallia käyttävälle ja energian käyttöön vaikuttavalle henkilökunnalle.	Uimahallin suunnittelussa ja toteutuksessa kiinnitetään huomiota energian käytön aikaisen seurannan helppokäyttöisyyteen ja varaudutaan tulevan hiihtopuiston kanssa energian yhteiskäyttöön.	Toteutuksessa, aikataulussa